

REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVO - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
USTAVNI SUD
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 30. juna 2023. godine
Br. Ref.:RK 2225/23

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI39/22

Podnosilac

Arianit Bruqaj

Ocena ustavnosti
presude PML. br. 379/2021 od 15. novembra 2021. godine
Vrhovnog suda Kosova

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Gresa Caka-Nimani, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija
Nexhmi Rexhepi, sudija i
Enver Peci, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo Arianit Bruqaj, koji se nalazi na izdržavanju kazne u zatvoru u Smrekovnici (u daljem tekstu: podnosilac zahteva), koga zastupa Isa Salih, advokat.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava ustavnost presude [PML. br. 379/2021] od 15. novembra 2021. godine Vrhovnog suda Kosova (u daljem tekstu: Vrhovni sud), u vezi sa presudom [PAKR. br. 253/2021] od 28. jula 2021. godine Apelacionog suda Kosovo (u daljem tekstu: Apelacioni sud) i presudom [PM. br. 75/2020] od 11. januara 2021. godine Osnovnog suda-Departman za maloletnike u Prištini (u daljem tekstu: Osnovni sud).
3. Podnosilac zahteva je osporenu odluku primio 15. aprila 2022. godine.

Predmetna stvar

4. Predmetna stvar je ocena ustavnosti osporene presude, kojom se navodi da su podnosiocu zahteva povređena osnovna prava i slobode zagarantovane članom 29. [Pravo na slobodu i sigurnost], članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav) u vezi sa članom 5 i članom 6 Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLJP).

Pravni osnov

5. Zahtev je zasnovan na stavovima 1 i 7, člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, članovima 22. [Procesuiranje podnesaka] i 47. [Individualni zahtevi] Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 32 [Podnošenje podnesaka i odgovora] Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Ustavnim sudom

6. Dana 5. aprila 2022. godine, podnosilac je podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
7. Dana 20. aprila 2022. godine, predsednica je odlukom [br. GJR. KSH39/22] imenovala sudiju Safeta Hoxhu za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Radomir Llaban (predsedavajući), Remzije Istrefi-Peci i Nexhmi Rexhepi (članovi).
8. Dana 12. aprila 2022. godine, Sud je obavestio podnosioca o registraciji zahteva. Istog dana, kopija zahteva je dostavljena Vrhovnom sudu.
9. Dana 12. aprila 2022. godine, Sud je obavestio Osnovni sud u Prištini o registraciji slučaja i tražio od njih da podnesu Sudu priznanicu koja dokazuje kada je podnosilac zahteva primio osporenu odluku.
10. Dana 20. aprila 2022. godine, Osnovni sud u Prištini je podneo Sudu traženu priznanicu, iz koje se nije moglo uočiti kada je podnosilac zahteva primio osporenu odluku.
11. Dana 10. maja 2022. godine, Sud je ponovo tražio od Osnovnog suda u Prištini da podnese Sudu priznanicu koja dokazuje kada je podnosilac zahteva primio osporenu odluku.
12. Dana 13. maja 2022. godine, Osnovni sud u Prištini je dostavio priznanicu koja dokazuje kada je podnosilac zahteva primio osporenu odluku. Pored toga, Osnovni sud u Prištini je, u svom odgovoru dostavljenom Sudu, takođe pojasnio da su osporenu odluku podnosiocu

zahteva prvi put uručila nenadležna lica, te je kao rezultat toga, Osnovni sud potvrdio da je podnosilac zahteva primio osporenu odluku uredno 15. aprila 2022. godine.

13. Dana 7. juna 2023. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno iznelo preporuku Sudu o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

Što se tiče krivičnog postupka koji se odnosi na oglašavanje krivim podnosioca zahteva

14. Iz spisa predmeta proizilazi da je Osnovno tužilaštvo u Prištini-Departman za maloletnike, 7. oktobra 2014. godine, podiglo optužnicu (PP/I br. 219/14) protiv podnosioca zahteva zbog osnovane sumnje da je počinio krivično delo „*Seksualna zloupotreba lica mlađih od šesnaest godina*“ iz tačke 1.1 stava 1 člana 235. Krivičnog zakonika br. 04/L-082 Republike Kosovo (u daljem tekstu: KZRK).
15. Dana 25. maja 2015. godine, Osnovni sud je presudom [PM. br. 264/2014] oglosio podnosioca zahteva krivim za krivično delo za koje je optužen, osudivši ga na kaznu zatvora u vremenskom trajanju od 5 (pet) godina, „*koju ću izdržavati nakon pravosnažnosti presude*“. S druge strane, oštećena E.I. je za ostvarivanje imovinskopravnog zahteva upućena na građanski spor.
16. Neutvrđenog datuma, podnosilac zahteva je uložio žalbu Apelacionom sudu na gore navedenu presudu, navodeći povredu odredaba krivičnog postupka, pogrešno utvrđeno činjenično stanje i odluku o kazni.
17. Iz spisa predmeta proizilazi da je Apelacioni sud usvojio žalbu podnosioca zahteva kao osnovanu, vraćajući na presuđivanje presudu [PM. br. 264/2014] od 25. maja 2015. godine Osnovnog suda u Prištini (napomena Suda: ova odluka se ne nalazi u spisima predmeta).

Što se tiče prvog postupka presuđivanja

18. Dana 29. oktobra 2018. godine, Osnovni sud je, postupajući u ponovnom postupku, presudom [PM. br. 227/2015] oglosio podnosioca zahteva krivim za krivično delo za koje je optužen, osudivši ga na kaznu zatvora u vremenskom trajanju od 4 (četiri) godine, „*koju ću izdržavati nakon pravosnažnosti presude*“. S druge strane, oštećena E.I. je za ostvarivanje imovinskopravnog zahteva upućena na građanski spor.
19. Neutvrđenog datuma, protiv presude [PM. br. 227/2015] Osnovnog suda, oštećena E.I. je uložila žalbu u vezi sa odlukom o krivičnoj sankciji za podnosioca zahteva, tražeći da se ista preinači i podnosiocu zahteva izrekne stroža kazna. Apelaciono tužilaštvo je takođe podržalo žalbu oštećene E.I., tražeći da se u konkretnom slučaju prekvalifikuje krivično delo i da se podnosiocu zahteva izrekne stroža kazna. S druge strane, podnosilac zahteva je uložio žalbu Apelacionom sudu, tvrdeći da je došlo do povrede odredaba krivičnog postupka, pogrešnog utvrđivanja činjeničnog stanja i odluke o kazni.
20. Dana 24. aprila 2019. godine, Apelacioni sud Kosova je presudom [PAKR. br. 114/2019] odlučio na sledeći način: i) usvojio je žalbu podnosioca zahteva kao osnovanu, vraćajući na presuđivanje presudu [PM. br. 227/2015] od 29. oktobra 2018. godine Osnovnog suda; ii) žalbu oštećene E.I. je smatrao nepredmetnom. U svojoj presudi, Apelacioni sud je naglasio da je presuda Osnovnog suda zahvaćena i) bitnom povredom članova 370. i 384. Zakonika

o krivičnom postupku; ii) izreka presude je nerazumljiva i nejasna i u suprotnosti sa obrazloženjem iste i samim spisima predmeta.

Pregled činjenica u vezi sa određivanjem pritvora za podnosioca zahteva

21. Dana 31. oktobra 2019. godine, Osnovni sud u Prištini je rešenjem [PM. br. 164/19] na osnovu člana 367. (Sudski pritvor nakon objavljivanja presude) ZKPRK-a, odredio pritvor podnosiocu zahteva, sa obrazloženjem da će „Pritvor trajati od datuma hapšenja do pravnosnažnosti presude, ali ne duže od kazne izrečene presudom ovog suda”.
22. U gore navedenom rešenju dalje se dodaje: *“Optuženi nije došao na ročište i rešenje se nije moglo odmah izvršiti. Zatim, u trenutku hapšenja, optuženi, prema ovom rešenju, mora odmah da se uputi u pritvor”.*

Što se tiče drugog postupka presuđivanja protiv podnosioca zahteva

23. Dana 11. januara 2021. godine, Osnovni sud u Prištini je, postupajući po drugi put u ponovljenom suđenju, presudom [PM. br. 75/2020] oglasio podnosioca zahteva krivim za krivično delo za koje je optužen, osudivši ga na kaznu zatvora u vremenskom trajanju od 3 (tri) godine, „*koju ću izdržavati nakon pravnosnažnosti presude*“. S druge strane, oštećena E.I je za ostvarivanje imovinskopravnog zahteva upućena na građanski spor. Osnovni sud je dalje u obrazloženju dodao: *„Sud je nakon analize i ocene svih izvedenih dokaza, zaključio da su u radnjama optuženog formirani svi objektivni i subjektivni elementi krivičnog dela za koje je optužen i da je optuženi bio svestan svojih inkriminiranih radnji i pravnih posledica, te da ne postoje nikakve relevantne okolnosti i činjenice koje bi ga isključile od krivične odgovornosti”.* Što se tiče odluke o kazni, Osnovni sud je naglasio da je prilikom odmeravanja kazne uzeo u obzir sve otežavajuće i olakšavajuće okolnosti.
24. Protiv gore navedene presude, oštećena E.I. je uložila žalbu Apelacionom sudu u vezi sa odlukom o krivičnoj sankciji, tražeći da se ista preinači i da se podnosiocu zahteva izrekne stroža kazna. Apelaciono tužilaštvo je takođe podržalo žalbu oštećene, tražeći da se u konkretnom slučaju krivično delo prekvalifikuje i da se podnosiocu zahteva izrekne stroža kazna. S druge strane, podnosilac zahteva je uložio žalbu, navodeći da je došlo do povrede odredaba krivičnog postupka, pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja i odluke o kazni.
25. Dana 28. jula 2021. godine, Apelacioni sud je presudom [P AKR. br. 253/2021] odbio, kao neosnovanu, žalbu oštećene E.I, Apelacionog tužilaštva i podnosioca zahteva, potvrdivši presudu [PM. br. 75/2020] Osnovnog suda u Prištini od 11. januara 2021. godine.
26. Neutvrđenog datuma, podnosilac je podneo zahtev za zaštitu zakonitosti Vrhovnom sudu Kosova protiv presude [PM. br. 75/2020] Osnovnog suda u Prištini od 11. januara 2021. godine i presude [P AKR. br. 253/2021] Apelacionog suda od 28. jula 2021. godine, navodeći povredu odredaba krivičnog postupka i povredu krivičnog zakona. S druge strane, državni tužilac je podneskom KMLP.II. br. 2311/2021 tražio da se zahtev za zaštitu zakonitosti podnosioca odbije, kao neosnovan.
27. Dana 15. novembra 2021. godine, Vrhovni sud Kosova je presudom [PML. br. 379/2021] odbio, kao neosnovan, zahtev za zaštitu zakonitosti koji je podneo podnosilac, smatrajući da su obe nižestepene presude pravične i zasnovane na zakonu.

Navodi podnosioca

28. Sud podseća da podnosilac zahteva navodi da su mu osporenim presudom povređena prava zagarantovana članom 29. [Pravo na slobodu i sigurnost] i članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava u vezi sa članom 5 i članom 6 EKLJP-a.
29. Podnosilac zahteva prvo ističe pred Sudom da osporena odluka i odluke nižestepenih instanci nisu bile dovoljno obrazložene, ističući da iste osporava „u svakom delu zbog neustavnosti i nedostatka argumentacije”.
30. Pored toga, podnosilac zahteva posebno navodi pred Sudom da mu je povređeno „Ograničenje slobode i sigurnosti, nedefinisanjem krivičnog dela iz člana 2 stava 2 i člana 3. KZRK-a u odnosu na podnosioca zahteva gde su presude nezakonito donete od strane redovnih sudova i nije se poštovao zakonom utvrđen postupak, odnosno član 12, stav 1 u odnosu na član 307, stav 2 Zakonika o krivičnom postupku br. 04/L-123, Službeni list Republike Kosovo/br. 38 / 28. decembar 2012. godine, Priština, (u daljem tekstu: ZKPRK)”.
31. Podnosilac zahteva ističe da mu je “ograničena sloboda i sigurnost, ne poštovanjem zakonskog postupka, u suprotnosti sa članom 12 i članom 307 stava 2 ZKPRK-a u vezi sa članom 188. ZKPRK-a, i određivanje pritvora van sednice i to 7 dana nakon proglašenja presude kada mu nije određena mera pritvora, niti je pomenuta takva mera”.
32. Što se tiče onoga šta podnosilac zahteva traži od Suda, na osnovu zahteva podnetog Sudu, primećuje se da se u vezi sa tim delom, činjenice i šta konkretno traži od Suda odnose na drugi slučaj.

Ustavne i zakonske odredbe

USTAV REPUBLIKE KOSOVO

Član 29

[Pravo na slobodu i sigurnost]

1. Svakome se garantuje pravo na slobodu i sigurnost. Niko ne može biti lišen slobode izuzev zakonom predviđenih slučajeva i na osnovu odluke nadležnog suda, i to:

- (1) nakon objavljivanja kazne zatvorom zbog krivičnog dela;
- (2) zbog opravdane sumnje da je lice izvršilo krivično delo, samo onda kada se lišavanje slobode smatra neophodnim za sprečavanje vršenja krivičnog dela i samo na veoma kratak period pre suđenja, na zakonom propisan način;
- (3) radi vaspitnog nadzora maloletnog lica, ili radi njegovog/njenog privođenja nadležnom organu, na osnovu zakonitog naređenja;
- (4) radi zdravstvenog nadzora lica, koje je zbog bolesti, opasno po društvo;
- (5) zbog ilegalnog ulaska u Republiku Kosovo, ili nakon zakonite naredbe o udaljenju ili ekstradiciji.

2. Lice lišeno slobode se odmah, na njegovom maternjem jeziku ili jeziku koje ona/on razume, obaveštava o razlogu hapšenja. Pismeno obaveštenje o razlozima hapšenja, se podnosi što je pre moguće. Svako lice koje je lišeno slobode bez sudske odluke se u roku od četrdeset osam (48) sati mora izvesti pred sudiju, koji odlučuje o njegovom/njenom pritvoru ili oslobađanju. Pritvoreno lice ima pravo da mu se sudi

bez odlaganja, ili na slobodu do suđenja, osim ako sudija smatra da je lice opasno po zajednicu ili smatra da postoji rizik od njegovog/njenog bekstva pre suđenja.

3. Lice koje je lišeno slobode, se bez odlaganja treba obavestiti da ima pravo na nedavanje izjave i pravo na zaštitu, po svom izboru, i ima pravo da bez odlaganja obavesti tu osobu po svom izboru.

4. Lice koje je lišeno slobode hapšenjem ili pritvorom, ima pravo na pravnu pomoć, kako bi se ocenila zakonitost hapšenja ili pritvaranja. Odluku će doneti sud u vrlo kratkom roku i ukoliko je hapšenje ili pritvor nezakonito, narediće se oslobađanje lica.

5. Svako ko je žrtva hapšenja ili pritvora, koje nije u skladu sa odredbama ovog Člana, ima pravo na kompenzaciju, na zakonom propisan način.

Član 31

[Pravo na pravično i nepristrasno suđenje]

1. *Svakom se garantuje jednaka zaštita prava pred sudom, ostalim državnim organima i nosiocima javnih.*
2. *Svako ima pravo na javno, nepristrasno i pravično razmatranje odluka o pravima i obavezama ili za bilo koje krivično gonjenje koje je pokrenuto protiv njega/nje, u razumnom roku, od strane nezavisnog i nepristrasnog, zakonom ustanovljenog, suda.*

[...]

KRIVIČNI ZAKONIK REPUBLIKE KOSOVO

Član 2

Princip zakonitosti

1. *Krivična dela, krivične sankcije i mere obaveznog lečenja su određeni jedino zakonom.*

2. *Nijedna krivična sankcija ili mera obaveznog lečenja ne može biti nametnuta licu ili delu, ukoliko pre izvršenja tog dela, zakon nije predvideo to delo kao krivično delo i nije predvideo krivičnu sankciju ili meru obaveznog lečenja za takav čin.*

3. *Definicija krivičnog dela će biti strogo tumačena i tumačenje putem analogije nije dozvoljeno. U slučaju nedoumice, definicija krivičnog dela će biti određena tako da bude najpovoljnija po osobu protiv koje se vodi krivični postupak.*

Član 235

Seksualna zloupotreba lica mlađih od šesnaest godina

1. *Svako lice koje podvrgne lice mlađe od šesnaest (16) godina sledećim delima, kazniće se:*

1.1. *izvršilac koji izvrši delo silovanja shodno članu 230 ovog zakonika nad licem mlađim od šesnaest (16) godina, kazniće se kaznom zatvora u trajanju od pet (5) do dvadeset (20) godina;*

1.2. *izvršilac koji izvrši delo koristeći seksualne usluge žrtve trgovine ljudima, iz člana 231 ovog zakonika, sa licima mlađih od šesnaest (16) godina, kazniće se kaznom zatvora u trajanju od pet (5) do dvadeset (20) godina;*

1.3. *izvršilac koji izvrši delo seksualnog napada iz člana 232 ovog zakonika nad licem mlađim od šesnaest godina, kazniće se kaznom zatvora u trajanju od pet (5) do deset (10) godina;*

1.4. izvršilac koji izvrši delo uniženja seksualnog integriteta iz člana 233 ovog zakonika nad licem mlađim od šesnaest (16) godina, kazniće se kaznom zatvora u trajanju od jedne (1) do pet (5) godina.

ZAKONIK Br. 04/L-123 O KRIVIČNOM POSTUPKU

Član 12

Zakornost lišenja slobode i odlučivanje po brzom postupku

1. Niko ne može da bude lišen slobode osim u slučajevima i u skladu sa postupcima propisanim zakonom.

[...]

Član 188

Postupak za određivanje sudskog pritvora

1. Sudski pritvor određuje sudija za prethodni postupak nadležnog suda na osnovu pisanog zahteva državnog tužioca, a nakon održanog saslušanja.
2. Posle izvođenja uhapšenog lica pred sudiju za prethodni postupak, sudija će odmah poučiti to lice o pravima iz člana 167. ovog zakonika. Ovo se unosi u zapisnik uz naznačavanje tačnog vremena hapšenja i vremena kad je lice dovedeno pred sudiju za prethodni postupak.
3. Sudija za prethodni postupak zatim vodi saslušanje o sudskom pritvoru. Državni tužilac i branilac prisustvuju saslušanju.
4. Ako uhapšeno lice ne angažuje branioca u roku od dvadeset i četiri (24) časova od trenutka kada je poučeno o tom pravu ili izjavi da neće da angažuje branioca, sud mu po službenoj dužnosti postavlja branioca.
5. Na saslušanju o sudskom pritvoru državni tužilac iznosi svoje razloge za traženje sudskog pritvora. Okrivljeni i njegov branilac mogu da reaguju na njegove argumente.
6. Sudija za prethodni postupak odlučuje o predlozima stranaka kada su se strane izjasnile o svim pitanjima koja mogu da budu relevantna za primenu mera prema ovoj glavi.

Član 307

Izostanak optuženog lica na glavnom pretresu

[...]

2. Ako optuženo lice koje je uredno pozvano očigledno izbegava da dođe na glavni pretres, a nijedan razlog za sudski pritvor predviđen članom 187. ovog zakonika ne postoji, sudija pojedinac ili sudsko veće može da naredi sudski pritvor radi obezbeđenja prisustva lica na glavnom pretresu. Žalba na ovo rešenje ne zadržava njegovo izvršenje. Čl. 185. do 203. ovog zakonika primenjuju se uz odgovarajuće prilagođavanje na sudski pritvor određen iz ovog razloga. Ako ne bude ranije ukinut, pritvor traje do objavljivanja presude, a najduže mesec dana.

Član 367

Sudski pritvor nakon objavljivanja presude

1. Pri donošenju presude kojom se optuženo lice osuđuje na kaznu zatvora, sudija pojedinac ili sudsko veće može:

1.1. odrediti, nastavljati sudski pritvor ako su ispunjeni uslovi navedeni u članu 187. stava 1. ovog zakonika ili 1.2. ukinuti sudski pritvor optuženom licu koje se nalazi u sudskom pritvoru i prestale su da važe osnove za njegovo određivanje.

Ocena prihvatljivosti

33. Sud prvo ocenjuje da li su ispunjeni uslovi prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom, propisani Zakonom i dalje predviđeni Poslovníkom.

34. U tom smislu, Sud se poziva na stavove 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, koji propisuju:

“1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

[...]

7. Pojedinici mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom”.

35. Što se tiče ispunjenja ovih uslova, Sud utvrđuje da je podnosilac zahteva ovlašćena strana i da osporava akt javnog organa, odnosno presudu [PML. br. 389/2021] od 15. novembra 2021. godine Vrhovnog suda i rešenje [PM. br. 164/19] Osnovnog suda od 31. oktobra 2019. godine.

36. Sud će u nastavku ova dva navoda podnosioca zahteva razmotriti odvojeno da bi ocenio da li su ispunjeni ostali uslovi prihvatljivosti.

Što se tiče navoda podnosioca zahteva o povredi člana 29. [Pravo na slobodu i sigurnost] kao rezultat određivanja pritvora van sednice

37. Što se tiče ovog navoda, Sud prvo razmatra da li su ispunjeni ostali uslovi prihvatljivosti, definisani Ustavom i dalje precizirani Zakonom i Poslovníkom. S tim u vezi, prema stavu 7, člana 113. Ustava, pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.

38. Sud se dalje poziva na uslove prihvatljivosti, kao što su propisani u Zakonu. S tim u vezi, prema stavu 1 člana 47. (Individualni zahtevi), svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ. Prema stavu 2 istog člana, osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva.

39. Sud još jednom podseća na ovaj konkretni navod podnosioca zahteva, koji u suštini tvrdi da je povređen član 29. [Pravo na slobodu i sigurnost] Ustava, jer mu je ograničena sloboda kao rezultat određivanja pritvora van sednice.

40. Sud dalje primećuje da podnosilac zahteva, iako ne direktno, indirektno dovodi u vezu ovaj navod sa rešenjem [PM. br. 164/19] od 31. oktobra 2019. godine Osnovnog suda u Prištini, kojim je podnosiocu zahteva određen pritvor.

41. S tim u vezi, podnosilac zahteva ističe: *“Ograničenje slobode i sigurnosti, nedefinisanjem krivičnog dela iz člana 2 stava 2 i člana 3. KZRK-a u odnosu na podnosioca zahteva gde su presude nezakonito donete od strane redovnih sudova i nije se poštovao zakonom utvrđen postupak, odnosno član 12, stav 1 u odnosu na član 307, stav 2 Zakonika o krivičnom postupku br. 04/L-123, Službeni list Republike Kosovo/br. 38 / 28. decembar 2012. godine, Priština, (u daljem tekstu: ZKPRK). Podnosilac zahteva dalje dodaje da mu je “ograničena sloboda i sigurnost, ne poštovanjem zakonskog postupka, u suprotnosti sa članom 12 i članom 307 stava 2 ZKPRK-a u vezi sa članom 188. ZKPRK-a, i određivanje pritvora van sednice i to 7 dana nakon proglašenja presude kada mu nije određena mera pritvora, niti je pomenuta takva mera”.*
42. Stoga, u nastavku, u pogledu ispunjenosti ovih uslova, Sud prvo ističe da što se tiče navoda podnosioca zahteva o ograničenju slobode zbog određivanja pritvora van sednice, odnosno rešenjem [PM. br. 164/19] od 31. oktobra 2019. godine Osnovnog suda u Prištini, Sud će oceniti da li je podnosilac zahteva ispunio uslov iscrpljenosti pravnih sredstava definisan Zakonom, kao što je propisano stavom 7, člana 113. Ustav, stavom 2 člana 47. Zakona i tačkom (b) stava (1) pravila 39 (Kriterijum o prihvatljivosti) Poslovnika.
43. Sud još jednom podseća da je Osnovni sud, postupajući u ponovljenom postupku, oglasio podnosioca zahteva krivim, osudio ga za krivično delo za koje je optužen i osudio ga na kaznu zatvora u vremenskom trajanju od 4 (četiri) godine. Zatim je Osnovni sud 31. oktobra 2019. godine, rešenjem [PM. br. 164/19], odredio pritvor podnosiocu zahteva, uz obrazloženje da će *„Pritvor trajati od datuma hapšenja do pravnosnažnosti presude, ali ne duže od kazne izrečene presudom ovog suda”.*
44. Iz spisa predmeta, Sud primećuje da podnosilac zahteva nije iskoristio pravo da uloži žalbu Apelacionom sudu u skladu sa pravnom poukom rešenja [PM. br. 164/19] Osnovnog suda, odnosno nije iscrpeo delotvorna pravna sredstva propisana zakonom.
45. U tom pogledu, Sud podseća da pravilo o iscrpljivanju pravnih sredstava, prema članu 113.7 Ustava, članu 47. Zakona i tački (b) stava (1) pravila 39 Poslovnika, obavezuje pravna i fizička lica koja žele da iznesu svoj slučaj Ustavnom sudu da prvo iscrpe delotvorna pravna sredstva koja su na raspolaganju protiv osporene odluke.
46. Kriterijumi za ocenu da li je ispunjena obaveza iscrpljivanja svih *“delotvornih”* pravnih sredstava, dobro su definisani u sudskoj praksi Evropskog suda za ljudska prava (u daljem tekstu: ESLJP), u skladu sa kojom je Sud, na osnovu člana 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava] Ustava, dužan da tumači osnovna prava i slobode zagarantovane Ustavom. Ista načela su takođe razrađena u sudskoj praksi Suda, uključujući, ali ne ograničavajući se na slučajeve Suda: [KI106/21](#), podnosilac zahteva *Bujar Shehu i drugi*, rešenje o neprihvatljivost od 20. januara 2022. godine; [KI43/20](#), podnositeljka zahteva *Fitore Sadikaj*, rešenje o neprihvatljivosti od 31. avgusta 2020. godine, stav 37; i [KI42/20](#), podnosilac zahteva *Armend Hamiti*, rešenje o neprihvatljivosti od 31. avgusta 2020. godine, stav 44.
47. Kao što je razjašnjeno kroz sudsku praksu ESLJP-a, afirmisanu i kroz sudsku praksu Suda, na osnovu načela supsidijarnosti, svrha i opravdanost obaveze iscrpljivanja pravnih sredstava ili pravilo iscrpljivanja, jeste da ponudi relevantnim organima, pre svega redovnim sudovima, mogućnost da spreče ili isprave navodne povrede Ustava. Ova obaveza je zasnovana na pretpostavci sadržanoj u članu 32. [Pravo na pravno sredstvo] Ustava i

članu 13. (Pravo na delotvorni pravni lek) EKLJP-a, da pravni poredak Republike Kosovo obezbeđuje delotvorna sredstva za zaštitu Ustavom zagaranovanih prava i osnovnih sloboda. Ovo je važan aspekt supsidijarnog karaktera mašinerije ustavne pravde (vidi slučajeve Suda ; [KI106/21](#), gore citiran; [KI43/20](#), gore citiran, stav 37; i [KI42/20](#), gore citiran, stav 44; vidi takođe slučajeve ESLJP-a [Vernillo protiv Francuske](#), br. 11889/ 85, presuda od 20. februara 1991. godine, stav 27; [Selmouni protiv Francuske](#), br. 25803/ 94, presuda od 28. jula 1999. godine; [Kudla protiv Poljske](#) [VV], br. 30210/ 96, presuda od 26. oktobra 2000. godine, stav 152; [Andrášik i drugi protiv Slovačke](#), br. 57984/00 i 6. drugih zahteva, odluka od 22. oktobra 2022. godine).

48. U konkretnom slučaju, Sud ističe da podnosilac zahteva nije argumentovao da je pokušao da iskoristi žalbu na osporenu odluku, kao što je propisao u stavu 3 člana 189. ZKPRK-a.
49. Shodno tome, Sud zaključuje da zahtev podnosioca treba da se proglaši neprihvatljivim, jer podnosilac zahteva nije iscrpeo pravna sredstva u skladu sa članom 113.7 Ustava, članovima 20. i 47. Zakona i pravilom 39 (1) (b) Poslovnika.

Što se tiče krivičnog postupka protiv podnosioca zahteva u kojem je oglašen krivim

50. Što se tiče ispunjenosti drugih uslova prihvatljivosti, Sud utvrđuje da je u pogledu navoda podnosioca zahteva o povredi člana 31. Ustava presudom [PML. br. 389/2021] od 15. novembra 2021. godine Vrhovnog suda, podnosilac zahteva iscrpeo sva pravna sredstva propisana zakonom. Podnosilac zahteva je takođe naglasio osnovna prava i slobode za koje tvrdi da su mu povređene, u skladu sa uslovima člana 48. Zakona, a na osnovu odgovora koji je Osnovni sud podneo Sudu, proizilazi da je podnosilac podneo zahtev u skladu sa rokovima definisanim u članu 49. Zakona.
51. Što se tiče tog navoda, Sud prvo razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslov prihvatljivosti koji je propisan u stavu 2 pravila 39 [Kriterijum o prihvatljivosti] Poslovnika, koji propisuje:

“Sud može smatrati zahtev neprihvatljivim, ako je zahtev očigledno neosnovan, jer podnosilac nije dovoljno dokazao i potkrepio tvrdnju”.

52. Sud podseća da gore navedeno pravilo, na osnovu sudske prakse ESLJP-a i Suda, omogućava poslednje navedenom da proglašava zahteve neprihvatljivim iz razloga koji se odnose na meritum slučaja. Tačnije, na osnovu ovog pravila, Sud može proglasiti zahtev neprihvatljivim na osnovu i nakon ocene njegovog merituma, odnosno ako isti oceni da je sadržaj zahteva očigledno neosnovan na ustavnim osnovama, kao što je propisano u stavu (2) pravila 39 Poslovnika (vidi, slučaj [KI04/21](#), podnositeljka zahteva [Nexhmije Makolli](#), rešenje o neprihvatljivosti od 12. maja 2021. godine, stav 26; vidi takođe slučaj [KI175/20](#), podnosilac zahteva [Kosovska agencija za privatizaciju](#), rešenje o neprihvatljivosti od 27. aprila 2021. godine, stav 37).
53. Na osnovu sudske prakse ESLJP-a, ali i Suda, zahtev se može proglasiti neprihvatljivim kao „očigledno neosnovan“ u celini ili samo u odnosu na određeni navod koji zahtev može sadržati. S tim u vezi, tačnije je nazivati ih „očigledno neosnovanim navodima“. Poslednje navedeni se, na osnovu sudske prakse ESLJP-a, mogu svrstati u četiri različite grupe: (i) navodi koji se kvalifikuju kao navodi „četvrtog stepena“; (ii) navodi kategorisani „odsustvom očigledne ili evidentne povrede“; (iii) navodi koji su „nepotkrepljeni ili neobrazloženi“; i na kraju, (iv) „konfuzni i nejasni“ navodi. Ovaj koncept neprihvatljivosti

na osnovu zahteva koji je ocenjen kao „očigledno neosnovan“, kao i specifičnosti četiri gore navedene kategorije navoda koji su kvalifikovani kao „očigledno neosnovani“ razvijeni kroz sudsku praksu ESLJP-a, Sud je usvojio i u svojoj sudskoj praksi, uključujući, ali ne ograničavajući se na slučajeve: [KI40/20](#) podnosilac zahteva *Sadik Gashi*, rešenje o neprihvatljivosti od 20. januara 2021. godine; [KI163/18](#), podnosilac zahteva *Kujtim Lleshi*, rešenje o neprihvatljivosti od 24. juna 2020. godine; i [KI21/21](#), podnosilac zahteva *Asllan Meka*, rešenje o neprihvatljivosti od 28. aprila 2021. godine).

54. U smislu ocene prihvatljivosti zahteva, odnosno, ocenjujući da li je isti očigledno neosnovan na ustavnim osnovama, Sud će se prvo podsetiti na suštinu slučaja sadržanu u ovom zahtevu i na relevantne navode podnosioca zahteva, pri čijoj oceni će Sud primeniti standarde sudske prakse ESLJP-a, u skladu sa kojima je, prema članu 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava] Ustava, dužan da tumači osnovna prava i slobode zagarantovane Ustavom.
55. Sud podseća da je podnosilac zahteva, nakon podizanja optužnice Osnovnog tužilaštva u Prištini, zbog osnovane sumnje da je počinio krivično delo „*Seksualna zloupotreba lica mlađih od šesnaest godina*“ iz stava 1 člana 235. KZK-a, oglašen krivim i osuđen na kaznu zatvora u vremenskom trajanju od 5 (pet) godina. Zatim je, nakon ulaganja žalbe Apelacionom sudu, poslednje navedeni vratio slučaj na presuđivanje. Osnovni sud je postupajući u ponovljenom postupku oglasio podnosioca zahteva krivim, osudio ga za krivično delo za koje je optužen i osudio ga na kaznu zatvora u vremenskom trajanju od 4 (četiri) godine. Potom je Osnovni sud 31. oktobra 2019. godine odredio pritvor podnosiocu zahteva uz obrazloženje da će „*Pritvor trajati od datuma hapšenja do pravnosnažnosti presude, ali ne duže od kazne izrečene presudom ovog suda*“. Podnosilac zahteva je uložio žalbu Apelacionom sudu na presudu kojom je oglašen krivim. Apelacioni sud je ponovo usvojio žalbu podnosioca zahteva i vratio slučaj na presuđivanje. Osnovni sud je, postupajući po drugi put u ponovnom postupku, oglasio podnosioca zahteva krivim, osudivši ga na kaznu zatvora u vremenskom trajanju od 3 (tri) godine. Podnosilac zahteva ponovo ulaže žalbu Apelacionom sudu protiv gore navedene presude Osnovnog suda. Apelacioni sud je odbio žalbu, kao neosnovanu. Protiv nižestepenih odluka, podnosilac je podneo zahtev za zaštitu zakonitosti Vrhovnom sudu. Vrhovni sud je odbio, kao neosnovan, zahtev za zaštitu zakonitosti.
56. Podnosilac zahteva pred Sudom osporava gore navedene odluke koje se odnose na njegovo oglašavanje krivim u drugom ponovljenom postupku, navodeći da su mu tim odlukama povređena prava zaštićena članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP-a.
57. U suštini, Sud primećuje da podnosilac zahteva pred Sudom navodi da odluke redovnih sudova, koje se odnose na treći ponovni postupak protiv podnosioca zahteva, nisu dovoljno obrazložene.
58. Sud prvo podseća na navode podnosioca zahteva u vezi sa nedostatkom obrazloženja sudskih odluka. U ovom trenutku, podnosilac zahteva pred Sudom navodi da sve odluke redovnih sudova nisu dovoljno obrazložene.
59. Međutim, Sud ističe da podnosilac u svom zahtevu nije naglasio i nije dalje razjasnio u kojem su od njegovih navoda nedostajala obrazloženja redovnih sudova, a nije podneo svoje podneske/žalbe redovnim sudovima.

60. Što se tiče ovog konkretnog navoda, Sud je na osnovu člana 48. Zakona i stavova (1) (d) i (2) pravila 39 Poslovnika i svoje sudske prakse, dosledno naglašavao: (i) da su strane dužne da tačno razjasne i adekvatno iznesu činjenice i navode, i takođe (ii) da u dovoljnoj meri dokažu i potkrepe svoje tvrdnje o povredi ustavnih prava ili odredbi (vidi, slučajeve Suda KI163/18, podnosilac zahteva *Kujtim Lleshi*, gore citiran, stav 85, i [KI124/20](#) podnosilac zahteva *Muhamed Ali Ceysülmedine*, rešenje o neprihvatljivosti od 20. januara 2021. godine, stav 42).
61. Sud takođe podseća da je više puta naglašavao da samo pominjanje člana Ustava, bez jasnog i adekvatnog obrazloženja kako je to pravo povređeno, nije dovoljno kao argument da se aktivira zaštitna mašinerija koju nudi Ustav i Sud, kao institucija koja se stara o poštovanju ljudskih prava i sloboda (vidi, u tom smislu, slučajeve Suda [KI02/18](#), podnosilac zahteva *Vlada Republike Kosovo [Ministarstvo životne sredine i prostornog planiranja]*, rešenje o neprihvatljivosti od 20. juna 2019. godine, stav 36; i [KI95/19](#), podnosilac zahteva *Ruzhdi Bejta*, rešenje o neprihvatljivosti od 8. oktobra 2019. godine, stavovi 30-31).
62. U konkretnom slučaju, podnosilac zahteva navodi povredu člana 31. Ustava, ističući da odluke redovnih sudova nisu dovoljno obrazložene, ne obrazlažući i ne potkrepljujući povredu istih, i ne razrađujući dalje u kojim su tačkama osporena presuda Vrhovnog suda ili odluke nižih instanci neobrazložene.
63. Stoga, gore navedeni navodi podnosioca zahteva o povredi člana 31. Ustava su “*nepotkrepljeni ili neobrazloženi*” navodi, i shodno tome, neprihvatljivi, kao očigledno neosnovani, na ustavnim osnovama, kao što je propisano članom 48. Zakona i pravilom 39 (1) (d) i (2) Poslovnika.

Zaključak

64. Ukratko, Sud utvrđuje da su navodi podnosioca zahteva o povredi člana 29. [Pravo na slobodu i sigurnost] Ustava rešenjem [PM. br. 164/19] od 31. oktobra 2019. godine Osnovnog suda u Prištini, neprihvatljivi, jer podnosilac zahteva nije iscrpeo pravna sredstva u skladu sa članom 113.7 Ustava, članovima 20. i 47. Zakona i pravilom 39 (1) (b) Poslovnika.
65. Što se tiče navoda podnosioca zahteva o povredi člana 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava presudom [PML. br. 389/2021] od 15. novembra 2021. godine Vrhovnog suda, isti su “*nepotkrepljeni ili neobrazloženi*” i shodno tome, neprihvatljivi, kao očigledno neosnovani, na ustavnim osnovama, kao što je propisano članom 48. Zakona i pravilom 39 (1) (d) i (2) Poslovnika.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113.1 i 113.7 i 21.4 Ustava, članom 47. Zakona i pravilima 39 (2) i 59 (2) Poslovnika, dana 7. juna 2023. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu, u skladu sa članom 20.4 Zakona;
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Safet Hoxha

Predsednica Ustavnog suda

Gresa Caka-Nimani